

vers VOOR versLEZING 30
27 MINUTEN

MATTHEÛS

5:27-30

Overspel en begeerte als schending van de rechten van een huwelijkspartner.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/5-27-30

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Overspel als kwestie van rechtvaardigheid	5 min	3
2	Rechtvaardigheid eerbiedigt rechten	5 min	5
3	De Tien Geboden en menselijke rechten	8 min	8
4	Het verschil tussen verzoeking en zonde	5 min	13
5	Fantasieren schendt de huwelijksrechten	3 min	16
	Om verder te lezen		17

1

Overspel als kwestie van rechtvaardigheid

Laten we teruggaan naar Mattheüs 5 en verdergaan met onze studie van de Bergrede. We zijn al enige tijd bezig met het onderzoeken van de betekenis van Jezus' onderwijs hier aan het einde van Mattheüs 5, en daar zullen we nog wel enige tijd mee bezig zijn. Daar zei Hij herhaaldelijk tegen Zijn discipelen:

Jullie hebben gehoord dat er vroeger tegen de mensen gezegd werd.

Op dat punt citeert Jezus iets uit het Oude Testament waarvan zij hadden gehoord dat de rabbijnen het onderwezen. Daarna laat Hij daarop volgen:

Maar Ik zeg jullie:

en geeft Hij Zijn eigen opmerkingen over hetzelfde onderwerp.

Ik heb geopperd dat de zes voorbeelden die Hij geeft, die allemaal hetzelfde patroon volgen —

Jullie hebben gehoord wat er gezegd werd, maar ik zeg jullie:

— bedoeld zijn om drie grote kwesties te illustreren. Dit zijn de belangrijke zaken die Jezus in Mattheüs 23:23 de gewichtigste zaken van de wet noemde. Die gewichtigste zaken zijn rechtvaardigheid, barmhartigheid en trouw. De HSV spreekt hier van „het geloof”; de spreker volgt een Engelse vertaling met „faithfulness”, oftewel „trouw”. Ik geloof dat Jezus twee voorbeelden geeft over rechtvaardigheid, twee over barmhartigheid en twee over trouw.

Ik geloof dat de eerste twee voorbeelden die Hij geeft, de enige twee van de zes voorbeelden die uit de Tien Geboden genomen zijn, kwesties zijn die verband houden met rechtvaardigheid. In de vorige lezing heb ik het al gehad over het gebod:

Je mag niemand vermoorden.

en over het feit dat Gods grote bezwaar tegen moord is dat het een daad van onrechtvaardigheid is. Zijn bezwaar is niet dat daarbij een mensenleven wordt genomen, want God Zelf gebiedt in de Schrift in veel gevallen dat een mensenleven wordt genomen. Maar Hij gebiedt nooit moord, want moord is het onrechtvaardig nemen van een mensenleven.

Er bestaat zoiets als rechtvaardigheid bij het nemen van een mensenleven. Dat wordt de doodstraf genoemd. Maar er bestaat ook onrechtvaardigheid bij het nemen van een mensenleven, en dat wordt moord genoemd. Wanneer iemand die niets heeft gedaan waarvoor hij de doodstraf verdient, ter dood wordt gebracht, hetzij door de overheid, hetzij door een individu, dan is dat moord en is dat onrechtvaardig. Nadat Jezus had gesproken over waarom moord verkeerd is, gaf Hij andere voorbeelden. Hij zei dat God Zich ook op andere manieren bezighoudt met de kwestie van rechtvaardigheid.

Wanneer we bij de verzen 27 tot en met 30 komen, bij het tweede voorbeeld dat Jezus geeft, geloof ik dat het Hem nog steeds om rechtvaardigheid gaat. Ik denk dat Hij nog een voorbeeld geeft over het onderwerp rechtvaardigheid. Laat me het voorlezen:

U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft. Als dan uw rechteroog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt. En als uw rechterhand u doet struikelen, hak hem af en werp hem van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt.

MATTHEÛS 5:27-30

Over dit onderwijs aangaande overspel en begeerte zou iemand kunnen zeggen: „Het gaat hier niet om rechtvaardigheid. Het gaat hier om zedelijke reinheid.” Maar daar ben ik het niet mee eens. Ik ben ervan overtuigd dat zedelijke reinheid hier zeker een

kwestie is, maar het is ook een kwestie van rechtvaardigheid. Ik wil opperen dat Hij opnieuw duidelijk maakt dat we rechtvaardig moeten zijn.

Laat me je vertellen waarom. Ik moet mijn stelling verdedigen, en daartoe ben ik altijd bereid. Zoals ik al zei, zijn van de zes voorbeelden die Jezus in Mattheüs 5 geeft alleen de eerste twee uit de Tien Geboden genomen:

Je mag niemand vermoorden.

en:

Je mag niet vreemdgaan.

De andere vier zijn ook uit de wet genomen, maar uit andere delen van de wet die niet tot de Tien Geboden behoren. Deze eerste twee voorbeelden vallen op als Jezus' nadere uitwerking van de Tien Geboden, of in elk geval van een paar geboden uit die decaloog, uit die tien wetten.

Als je naar de Tien Geboden kijkt, zul je zien dat vier ervan, de eerste vier, rechtstreeks verband lijken te houden met je eerbied voor God:

Je mag geen andere goden voor Mij hebben. Je mag geen afgodsbeeld maken en ervoor buigen. Je mag de naam van de Heer, je God, niet misbruiken. En je moet de sabbat als een heilige dag blijven vieren.

Die hebben te maken met je eerbied voor God. De overige zes geboden hebben te maken met rechtvaardigheid.

2

Rechtvaardigheid eerbiedigt rechten

Laat me rechtvaardigheid definiëren, zodat je weet wat ik bedoel. Rechtvaardigheid is het handhaven van de rechten van een ander. Als je iemands rechten schendt, is dat onrechtvaardig. Als je niemands rechten schendt, heb je niets onrechtvaardigs gedaan.

Laat me je een voorbeeld geven uit Jezus' eigen onderwijs op een andere plaats. In Mattheüs 20 vertelt Jezus het verhaal van een man die een wijngaard had en arbeiders nodig had. Hij ging 's morgens op pad, trof enkele werkloze mannen aan en zei:

Ga in mijn wijngaard werken; ik zal jullie een dagloon geven.

MATTHEÛS 20:2

Hij stelde een bepaald bedrag vast, dat een normaal dagloon was, en bood hun dat aan. Zij gingen aan het werk.

Later op de dag nam hij meer mensen in dienst. Hij zei niet precies wat hij hun zou betalen, maar zei:

Ik zal jullie geven wat rechtvaardig is.

MATTHEÛS 20:4

Nog later op de dag, en daarnaast nog twee keer die dag, ging hij eropuit en nam hij mensen in dienst. Elk van deze groepen werkte een andere tijdsduur voordat de dag voorbij was. Sommigen werkten maar één uur, sommigen werkten de hele dag en sommigen werkten een tijdsduur die daar ergens tussenin lag. Toen het tijd werd om uit te betalen, had hij niemand behalve de eerste groep verteld hoeveel ze betaald zouden krijgen. Hij had tegen hen gezegd dat hij hun een denarius zou geven, wat in die tijd het gebruikelijke dagloon was. Hij had niet gezegd wat hij degenen zou betalen die korter hadden gewerkt. Hij betaalde eerst degenen die maar één uur hadden gewerkt, en tot ieders verbazing gaf hij hun een denarius. Hij gaf hun loon alsof ze de hele dag hadden gewerkt. Degenen die de hele dag hadden gewerkt, verwachtten beslist dat ze meer zouden krijgen toen ze zagen dat deze mannen, die maar één uur hadden gewerkt, een dagloon kregen, hoewel hun slechts een denarius was beloofd. Toen zij bij degene kwamen die het loon uitbetaalde en hun loon ontvingen, kregen ze tot hun ergernis maar een denarius, hetzelfde bedrag dat gegeven was aan degenen die maar één uur hadden gewerkt. Daar klaagden ze over.

Er staat dat ze tegen de landeigenaar morden en zeiden:

en zeiden: Deze laatsten hebben maar één uur gewerkt, en u hebt ze gelijkgesteld met ons, die de last van de dag en de hitte verdragen hebben.

MATTHEÛS 20:12

Maar dit is wat de landeigenaar antwoordde:

Maar hij antwoordde en zei tegen een van hen: Vriend, ik doe u geen onrecht; bent u het niet met mij eens geworden over een penning? Neem wat van u is, en vertrek. Ik wil aan hem die het laatst kwam, hetzelfde geven als aan u. Of is het mij niet geoorloofd met het mijne te doen wat ik wil? Of bent u afgunstig omdat ik goed ben?

MATTHEÛS 20:13-15

Met andere woorden: „Ik doe niets onrechtvaardigs. Ik schend geen enkel recht dat je hebt.”

Let op, deze mensen dachten dat ze meer moesten krijgen dan hun beloofd was, omdat iemand anders meer kreeg dan zij hadden verwacht dat hij zou krijgen. Maar hij zegt: „Luister, hier is geen sprake van onrecht. Ik heb jullie een denarius beloofd. Ik heb jullie een denarius gegeven. Jullie hadden het recht een denarius te verwachten. Ik heb jullie recht niet geschonden. Er is niets onrechtvaardigs aan de manier waarop ik handel. Als ik tegenover die andere persoon vrijgeviger ben dan tegenover jullie, is dat mijn zaak. Ik heb het recht met mijn eigendommen te doen wat ik wil. Ik geef jullie wat ik jullie schuldig ben, en daarom doe ik jullie geen onrecht.”

Er bestaan rechten. Soms zeggen christenen dat we geen rechten hebben. Om het nauwkeuriger te zeggen, zouden ze moeten zeggen dat christenen vaak worden opgeroepen afstand te doen van hun rechten. Maar mensen hebben wel degelijk rechten. Als iemand niets heeft gedaan wat de dood verdient, heeft hij het recht met

rust gelaten te worden door mensen die hem zouden willen doden. We hebben wel degelijk recht op leven. We hebben wel degelijk recht op onze bezittingen. Er bestaan zaken als eigendomsrechten.

Hoe weet ik dat? Eenvoudigweg hierom: als de Bijbel zegt:

Je mag niet stelen.

dan betekent dit dat je niet het recht hebt het eigendom van iemand anders af te nemen. Waarom? Omdat het van hen is. Zij hebben recht op dat eigendom. God zou hun kunnen vragen het aan jou te geven, maar dat zou van hun kant een daad van vrijgevigheid of barmhartigheid zijn, niet van rechtvaardigheid. Als rechten niet bestonden, zou je mijn auto kunnen starten door de bedrading door te verbinden en er zonder mijn toestemming mee kunnen weggrijpen. Ik zou dan niet kunnen klagen, omdat ik er geen enkel recht op heb. Maar dat heb ik natuurlijk wel. Als christen kan ik worden opgeroepen barmhartig te zijn en afstand te doen van mijn rechten, maar dat is een andere kwestie. Mensen hebben wel degelijk recht op leven, ze hebben recht op hun bezittingen, enzovoort.

3

De Tien Geboden en menselijke rechten

Zes van de geboden in de decaloog, in de Tien Geboden, hebben met rechten te maken. Ze gaan over het eerbiedigen van de rechten van mensen en het niet schenden daarvan. Dit is natuurlijk een kwestie van rechtvaardigheid. Het eerste daarvan is:

Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft.

EXODUS 20:12

Waarom zou je dat doen? Omdat je het hun verschuldigd bent, omdat zij je ter wereld hebben gebracht en je hebben onderhouden toen je jong was. Je hebt een schuld aan hen die je nog niet hebt afgelost, en hen eren is wat je hun verschuldigd bent.

Daarom zei Paulus tegen Timotheüs in 1 Timotheüs 5 dat een oudere weduwe die nog volwassen kinderen heeft, niet door de gemeente onderhouden zou hoeven worden. Hij zegt:

Maar indien een weduwe kinderen of kleinkinderen heeft, laten dezen leren vóór alles thuis godsvrucht te beoefenen en aan hun voorgeslacht te vergelden wat ze aan hen te danken hebben. Want dat is goed en welgevallig in de ogen van God.

1 TIMOTHEÛS 5:4

1 Timotheüs 5:4. Let op dat hij zei dat zij, als ze hun ouders op hun oude dag onderhouden, een schuld aflossen die ze bij hun ouders hebben. Je bent je ouders iets verschuldigd. Hen niet eren is een schending van hun recht om geëerd te worden. Je bent hun iets verschuldigd. Als je hun niet geeft wat je hun verschuldigd bent, is dat onrechtvaardig.

De geboden die daarop volgen in de decaloog zijn:

U zult niet doodslaan. U zult niet echtbreken. U zult niet stelen. U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste. U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienaar, noch zijn dienaars, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is.

EXODUS 20:13-17

Al die geboden hebben met bepaalde rechten te maken.

Het gebod „Je mag niemand vermoorden” betekent dat je iemands recht op leven niet mag schenden.

U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft. Als dan uw rechteroog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt. En als uw rechterhand u doet struikelen, hak hem af en werp hem van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt.

MATTHEÛS 5:27-30

betekent dat je het recht van een man op zijn vrouw niet mag schenden, zijn recht op het exclusieve bezit van zijn vrouw.

Je zou kunnen zeggen: “Wacht eens, bedoel je te zeggen dat een vrouw het bezit van haar man is?” Absoluut. Maar voordat je je daar helemaal over opwindt: de Bijbel zegt ook dat de man het bezit van zijn vrouw is. Dit leert Paulus in 1 Korinthe 7. Hij zei:

De man heeft niet zelf het recht over zijn lichaam, maar zijn vrouw; en de vrouw heeft niet zelf het recht over haar lichaam, maar haar man.

1 KORINTHE 7:4

Dus ja, een man heeft recht op het exclusieve bezit van het lichaam van zijn vrouw, en hij heeft het recht te verwachten dat andere mannen van haar afblijven. De vrouw heeft gelijke rechten. Zij heeft recht op het lichaam van haar man, zegt Paulus, en zij

heeft het recht te verwachten dat andere vrouwen van hem afblijven. Wanneer iemand overspel pleegt, schendt diegene de rechten van de huwelijkspartner van die persoon. Dat is onrecht.

Het gebod:

Het gebod „Je mag niet stelen” maakt duidelijk dat er eigendomsrechten zijn die niet geschonden mogen worden. Het gebod dat je geen vals getuigenis zult afleggen, maakt duidelijk dat mensen die niets hebben gedaan om hun reputatie te bezoedelen, recht hebben op een goede reputatie. En je handelt verkeerd als je die bezoedelt zonder dat je uitspraken op waarheid berusten. Een vals getuigenis tegen hen afleggen, betekent dat je hun reputatie schaadt terwijl ze dat niet verdienen. Dat is een schending van hun recht op een goede reputatie, dat ze verdienen doordat ze onschuldig zijn. Begeren wat van hen is, is ook onrechtvaardig. Je hebt natuurlijk geen recht op hun bezittingen, en daarom heb je ook niet het recht ernaar te hunkeren en te wensen dat jij ze had in plaats van zij.

De Tien Geboden, althans de laatste zes geboden, gaan dus allemaal over gerechtigheid. Ze gaan allemaal over de rechten van mensen. Om gerechtigheid en Gods zorg voor gerechtigheid te verduidelijken, neemt Jezus twee van die geboden als voorbeelden. Hij zou ze stuk voor stuk kunnen bespreken, zoals ik zojuist in het kort heb gedaan, maar Hij kiest er twee uit. Dat zou genoeg moeten zijn om het punt duidelijk te maken. Het eerste is: „Je mag niemand vermoorden”, en we hebben al gezien wat Hij daarover te zeggen had. Het tweede is het gebod:

Je mag niet vreemdgaan.

Zoals ik al zei, kan het gebod „Je mag niet vreemdgaan” op een groot aantal overwegingen gebaseerd zijn. Overspel is bijvoorbeeld niet alleen een daad van onrecht, maar ook een daad van ontrouw. Het is ook een daad van morele onreinheid. In die ene zonde komen verschillende dingen samen die het overwegen waard zouden zijn. Maar wat ik opper, is dat Jezus met deze twee voorbeelden, die allebei uit de Tien Geboden komen, twee illustraties probeert te geven van het feit dat onrecht iets is waaraan God aanstoot neemt: het onrecht van moord en het onrecht van overspel. Beide schenden de rechten van je naaste. Moord schendt zijn recht op zijn leven, en overspel schendt zijn recht op zijn vrouw.

Toen Hij over moord sprak, gaf Hij natuurlijk aan dat niet alleen de daad van moord verkeerd is. Ook het verlangen om te moorden is verkeerd, evenals de emoties die tot moord leiden, wanneer iemand zonder reden boos is. Dat is slecht. Hoewel het niet zo ernstig is als moord, is het niettemin een daad van onrecht, net zoals moord dat is.

Wat overspel betreft, vertrouw ik erop dat de meeste Farizeeën niet daadwerkelijk overspel pleegden. Sommigen van hen deden dat waarschijnlijk wel, want ze waren niet werkelijk beter dan andere mensen. Paulus brengt dat in Romeinen 2 naar voren wanneer hij tegen hen zegt:

U die zegt dat men geen overspel mag plegen, pleegt u zelf overspel? U die de afgoden verfoeit, pleegt u zelf tempelroof?

ROMEINEN 2:22

Hij schrijft aan de Joden, de vrome Joden.

Zelfs toen de Farizeeën in Johannes 8 de vrouw die op overspel betrapt was bij Jezus brachten, zei Jezus tegen hen:

En toen zij Hem dit bleven vragen, richtte Hij Zich op en zei tegen hen: Wie van u zonder zonde is, laat die als eerste de steen op haar werpen.

JOHANNES 8:7

Veel commentatoren hebben gezegd dat Zijn woorden eigenlijk ook zo weergegeven zouden kunnen worden:

Laat degene onder u die deze zonde niet heeft begaan, als eerste een steen naar haar werpen.

JOHANNES 8:7

waarmee gesuggereerd wordt dat zij eveneens overspel pleegden. Hij zou daarmee natuurlijk niet bedoelen dat ze het in hun hart deden, want daarvan zouden ze zich niet bewust zijn. Daar waren ze niet gevoelig voor. Het zou betekenen dat ze het

daadwerkelijk deden.

Ik zou willen opperen dat er waarschijnlijk enkele Farizeeën waren die daadwerkelijk overspel pleegden. Daarna brachten ze waarschijnlijk hun offer en dachten ze dat ze daarmee alles hadden gedaan waar God om gaf. Maar ik zal hun het voordeel van de twijfel geven en opperen dat de meesten van hen waarschijnlijk niet daadwerkelijk overspel pleegden. Daarom vonden ze dat ze ruimschoots binnen de grenzen bleven die door dat gebod van God waren vastgesteld.

Maar Jezus zegt:

4

Het verschil tussen verzoeking en zonde

Maar ik zeg jullie dat wie met begeerte naar een vrouw kijkt, in zijn hart al met haar is vreemdgegaan.

Misschien heb je een vertaling die minder deugdelijk is dan deze. De NIV bijvoorbeeld, waartegen ik veel bezwaren heb, is hier bijzonder slecht vertaald, want daar staat, letterlijk uit het Engels weergegeven:

Wie begerig naar een vrouw kijkt, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd.

MATTHEÛS 5:28

Dat is niet wat Jezus zei. Jezus zei:

Wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren.

Er is verschil tussen die twee formuleringen, en het is belangrijk dat we dat opmerken vanwege de manier waarop het in de NIV staat en de manier waarop veel mensen het hebben opgevat:

Als je begerig naar een vrouw kijkt, ben je al vreemdgegaan.

Wat betekent het om wellustig te kijken? Komt het niet bijzonder vaak voor dat een man naar een vrouw of naar een afbeelding van een vrouw kijkt zonder de bedoeling wellust te voelen, terwijl het zien van die vrouw toch wellustige gedachten oproept, gedachten van verlangen? Het woord wellust betekent eenvoudigweg verlangen. Is het niet zo dat wanneer we bepaald voedsel zien, de aanblik ervan verlangen opwekt? Wanneer we bepaalde dingen zien die aantrekkelijk voor ons zijn, wekt de aanblik ervan een verlangen naar die dingen op, of het nu een vrouw is, voedsel, een auto of wat dan ook. De aanblik van sommige dingen wekt verlangen naar die dingen op. Dat verlangen is geen zonde. Jakobus zegt:

Maar ieder mens wordt verzocht, als hij door zijn eigen begeerte wordt meegesleurd en verlokt.

JAKOBUS 1:14

En hij zegt dat verlangen, of wellust, wanneer het bevrucht is, zonde voortbrengt, en dat de zonde, wanneer zij volgroeid is, de dood voortbrengt. Let op: de wellust is er al voordat de zonde er is. Wellust is verzoeking. Wanneer je naar iets kijkt, ook naar een vrouw, en er ongevraagd en ongewenst een verlangen opkomt naar wat je ziet, heb je niet alleen maar omdat er bij het zien van een vrouw wellust opkomt, overspel gepleegd. Dat is verzoeking. Natuurlijk kun je vanaf dat punt alsnog in je hart overspel plegen, maar alleen het opkomen van verlangen is op zichzelf geen zonde. Verlangen komt op, of je dat nu wilt of niet. Zonde is iets wat je ervoor kiest te doen.

Er is verschil tussen verzoeking en zonde. Jezus werd in alle opzichten verzocht zoals wij, maar zonder zonde. Er moet dus een toestand zijn waarin je verzocht wordt maar niet zondigt. Wanneer het verlangen om iets verkeerd te doen in je gedachten opkomt, is dat verzoeking. Wat je met dat verlangen doet, bepaalt of je naast het feit dat je verzocht wordt ook zondigt.

Daarom heb ik bezwaar tegen de verkeerde vertaling in sommige Bijbels, zoals de NIV:

Wie begerig naar een vrouw kijkt.

Je kunt naar een vrouw kijken zonder enige bedoeling wellust te voelen, en het gevolg kan verlangen of wellust zijn. Dat is verzoeking. Dat is geen overspel. Veel mannen die ik ken, hebben een hart dat naar God uitgaat. Ze hebben geen verlangen om hun vrouw te bedriegen. Ze willen moreel rein zijn, maar op hun werk of op plaatsen waar ze komen, worden ze voortdurend geconfronteerd met visuele prikkels. Die prikkels veroorzaken verlangen, wellust of verzoeking. Omdat ze verkeerd begrijpen wat Jezus hier zei, veroordelen ze zichzelf omdat ze in hun hart overspel zouden hebben gepleegd, en denken ze dat ze een hopeloos geval zijn. Nee, verzocht worden betekent niet dat je een slechte christen bent. Jezus werd verzocht. Hij was geen slechte christen. Zondigen is natuurlijk een andere zaak.

Wat Jezus werkelijk zei, was niet:

Wie naar een vrouw kijkt en haar begeert.

of:

Wie begerig naar een vrouw kijkt.

Hij zegt:

Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft.

MATTHEÛS 5:28

Dat geeft aan waarom de man naar de vrouw kijkt. Hij weet dat die vrouw daar is en aantrekkelijk is, en hij kijkt naar haar met het uitdrukkelijke doel een ongeoorloofd verlangen op te wekken. Hij kijkt naar haar om haar te begeren. Dit is iets anders dan verzoeking. Dit is daadwerkelijk toegeven aan verzoeking.

Als ik weet dat er ergens in de kamer een aantrekkelijke vrouw zit, en ik weet dat het wellust in mij zal opwekken als ik naar haar kijk, dan komt mijn keuze om naar haar te kijken voort uit een verlangen om te fantaseren. Het is een verlangen om verkeerde wellust aan te moedigen. Dit is overspel in het hart. Als ik gewoon in een kamer zit,

opkijk en een vrouw zie die ik aantrekkelijk vind, en er een of ander verlangen ontstaat, dan is dat een verzoeking. Dat is nog geen overspel. Het kan dat worden, afhankelijk van wat ik ermee doe, maar het is nog geen overspel in het hart.

We moeten ervoor zorgen dat we het verschil tussen verzoeking en zonde kennen, en sommige vertalingen brengen dat verschil niet goed tot uitdrukking. De King James en de New King James doen dat behoorlijk goed. Ze zeggen allebei:

Wie met begeerte naar een vrouw kijkt, is in zijn hart al met haar vreemdgegaan.

5

Fantaseren schendt de huwelijksrechten

Wat Hij zegt, is dit: net zoals het onrechtvaardig is als een man het huwelijk van een andere man schendt door met diens vrouw naar bed te gaan, is het ook onrechtvaardig om je seksuele verlangens te bevredigen door over de vrouw van een andere man te fantaseren. Waarom? Omdat de vrouw van die man niet aan jou toebehoort. Zij behoort aan hem toe. De meeste mannen zouden het niet erg prettig vinden te denken dat andere mannen fantaseerden over seksuele relaties met hun vrouw. Daarom gebruik je het lichaam van de vrouw van een andere man voor je eigen bevrediging, zelfs als je haar nooit aanraakt.

Denk aan wat Paulus zei: de vrouw heeft niet het recht over haar eigen lichaam, maar haar man wel. De man heeft niet het recht over zijn eigen lichaam, maar zijn vrouw wel. Dat wil zeggen: man en vrouw hebben het exclusieve recht op elkaars seksuele, lichamelijke aantrekkelijkheid. Dat geldt niet alleen voor een daadwerkelijke seksuele relatie. Het geldt ook voor visuele prikkeling.

Job verwoordde het zo in hoofdstuk 31 van Job. Hij zegt:

**Ik heb een verbond gesloten met mijn ogen; hoe kan ik dan
begerig naar een jonge vrouw kijken?**

JOB 31:1

De Engelse vertaling die de spreker hier aanhaalt, luidt letterlijk: „Waarom zou ik dan naar een jonge vrouw kijken?” Hij legt dat als volgt uit: waarom zou ik naar een jonge vrouw kijken? Dat zou ik niet moeten doen, tenzij zij mijn vrouw is. Ik heb het recht om door mijn vrouw geprikkeld te worden, en ik heb niet alleen het recht om geprikkeld te worden, maar ook om de relatie te voltrekken. Maar ik heb niet het recht om een van beide te doen met de vrouw van mijn naaste. Zij is zijn eigendom. Dat is zijn terrein.

Laten we het nu eens vanuit het andere geslacht bekijken, omdat feministen misschien niet van deze manier van spreken houden. Een vrouw heeft niet het recht om over de man van een andere vrouw te fantaseren, want hij is haar eigendom. Dat is het eigendom van de echtgenote: het lichaam van haar man. Je hebt evenmin het recht om met hem naar bed te gaan als om zijn lichaam als voorwerp van seksuele prikkeling te gebruiken, zelfs niet in gedachten. Je gebruikt de bezittingen van iemand anders, de huwelijkspartner van iemand anders, voor je eigen bevrediging. Daarmee schend je de rechten van die huwelijkspartner. Dat is volgens mij wat Jezus zegt.

Laat ik hier ook iets verduidelijken. Veel mensen passen dit echt verkeerd toe wanneer ze denken: „Jezus zei dat ik al overspel heb gepleegd als ik met begeerte kijk, dus dan kan ik net zo goed gewoon daadwerkelijk overspel plegen.” Dat is niet zo, want kijken om te begeren is één zonde. De daad begaan is een andere zonde. Wie zegt dat twee zonden begaan niet erger is dan één zonde begaan, begrijpt niets van moraal.

Bovendien is de zonde van het daadwerkelijk plegen van overspel groter dan de zonde van het begeren. Het ene is overspel in het hart; het andere is overspel met het lichaam. Lichamelijk overspel kan huwelijken verwoesten, gezinnen verwoesten en reputaties verwoesten. Wat zich in de gedachten afspeelt, heeft die gevolgen niet. Maar God heeft bezwaar tegen beide. Denk niet dat, omdat je het ene hebt gedaan, het andere er dan maar op moet volgen. We zullen hier nog verder over moeten praten.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 5:27-30
- Mattheüs 20:2
- Mattheüs 20:4
- Mattheüs 20:12
- Mattheüs 20:13-15
- Exodus 20:12
- 1 Timotheüs 5:4
- Exodus 20:13-17
- 1 Korinthe 7:4
- Romeinen 2:22
- Johannes 8:7
- Mattheüs 5:28
- Jakobus 1:14
- Job 31:1

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.